Exi maligne ſpũs. Et cũ hoc ponũt puerꝝ in ꝑicu
lo. q꜡ poſſet mori ſine ſacramẽto baptiſmatis: ſine
quo puulꝰ nõ ẽ ſalus. ¶ Sꝫ dĩ. vrꝫ fuerit vͣa co
lumba: Rñdet ſctũs Tho. ꝑte. iij. q. xxxix. Nõ de
cebat ꝙ filꝰ dei q̃ ẽ veritas pr̃is aliq̃ fictõe vteretur
ſicut fantaſticũ ẽ: ſꝫ verꝫ corpꝰ ſuſcepit. ſic etiã ſpũſ
ſanctus q̃ eſt ſpũs veritatis verã columbã forma
uit in q̃ apparuit: licꝫ non aſſumpſit in vnitate pſo
ne ſicut filius hũanitatẽ. Et dictũ eſt ꝙ ſedit ſuper
eum. Et hoc triplici de cauſa. Prima ẽ ad ſignifi
candũ eum hr̃e ſpm̃ſcm̃ pleniſſime. Jdo totuꝫ ha
buit. De q̃ plenitudine ſcribit Joh. iij. Nõ ad mẽ
ſurã dat deus ſpm̃. Secũdo ſedit ad deſignãdum
ꝙ cõtinue ꝛ frequẽter datur nobis ꝑticularitꝰ: ꝛ ali
quãdo recedit a nobis. in ipo autẽ ſemꝑ manſit ꝛ
non receſſit ab eo. Tertio ad oſtẽdẽduꝫ ꝙ vox pa
tris ipſi facta ẽ ſuꝑ quo requieuit ſpũſſanctus ꝛ nõ
alteri. de q̃ ſcribit Luc. iij. Ecce vox de celis ꝛ pa
tris celeſtis dicẽs. hic ẽ filius meꝰ dilectus. ſ. cõſub
ſtãtialis. q꜡ de mea ſubſtãtia genitus: nõ optatus
Et merito dilectus. q꜡ omnes cauſe dilectõis fue
runt in eo xp̃i quas pater diligit filiũ. ¶ Pri
mo propꝫ obediẽtiã Eph. ij. Factus ẽ obediẽs vſ
ꝙ ad mortẽ. Secundo propter doctrinam vl̃ locu
tionẽ ad Heb. j. Locutus ẽ nobis in filio ſuo. Ter
tio propꝫ ſapiam ad Coloſ. ij. Oẽs theſauri ſapie
ꝛ ſcie i eo ſunt recõditi. Prouerb. x. Filius ſapiẽs
letificat patrẽ. Quarto xp̃ẽ pulcritudinis formaꝫ
q̃ fuit in xp̃o Sap. vij. Candor ẽ lucis eterne ꝛ ſpe
culuꝫ ſine macula. j. Petꝫ. ij. Jn quẽ angeli deſide
rãt inſpicere. Jdo pſ. xliiij. Specioſus forma ꝑ fi
lijs hoim. Jn q̃ mihi bñ ꝯplacui. q꜡ nunq̃ ei diſpli
cuit. nunq̃ oculos diuinitatis offendit. q꜡ ipſiꝰ volũ
tatẽ adimpleuit. Joh. viij. Que bñplacita ſunt ei
facio ſemꝑ. Propꝫ qḋ dixit Johã. v. Non veni vt
faciam voluntatẽ meã: ſꝫ eius q̃ miſit me patris.

¶ Sꝫ dĩ. cur vox pr̃is ſonuit: hic ẽ filꝰ meꝰ dile
ctꝰ: Rñdet ad deſignãdũ ꝙ nos q̃tuor ꝯſeq̃mur i
baptiſmo. Primo em̃ diſcernimur a grege infideli
um i caractere ꝛ nomie. Caracter em̃ ẽ indelibilis
q꜡ a deo i baptiſmo imꝓmit aie i ſignũ ꝙ ſumꝰ de
familia eius. Et etiam diſcernimur noie Jſa. lxv.
Seruos ſuos vocabit alio nomie. ſ. vt denomien
tur xp̃iani a xp̃o. Tertio nobilitamur i adoptõem
filioꝝ Johã. j. Dedit eis poteſtatẽ filios dei fieri q̃
non ex volũtate carnis: nec ex volũtate viri: ſed ex
deo nati ſunt. O magna nobilitas. j. Joh. xiij. Vi
dete qualẽ charitatẽ nobis dedit: vt filij dei nomi
nemur ꝛ ſimus. Dñs Bern̄. Participes nomis ſu
mus ꝛ hereditatis. xp̃ianꝰ ſum: frater xp̃i ſuꝫ. Si
ſum qḋ dico: heres ſũ dei: coheres autẽ xp̃i. Ter
tio diligimur affectõe: vt i collatõe donoꝝ. Pater
em̃ tribuit nobis potẽtiam ne ꝑ violẽtiam oppri
mamur. filius ſapiam ne ꝑ fraudulẽtiam ſeduca
mur. ſpũſſanctus bonitatẽ ne ꝑ maliuolẽtiam de
prauemur. j. Cor. x. Fidelis autẽ deus q̃ non pati
tur vos tẽptari vltra id qḋ poteſtis: ſꝫ facit cum tẽ
ptatõe ꝓuẽtuꝫ ꝛc̃. quia aſtat nobis: ad Ro. viij. Si
deus ꝓ nobis q̃s contra nos: Quarto i baptiſmo
efficimur placiti ꝛ accepti deo in decore virtutum
Pſ. xliiij. Cõcupiſcit rex decorẽ tuũ: vt impleatꝫ il
lud Sap. iiij. Placita erat em̃ aia illiꝰ.

¶ De ſanctis Fabiano ꝛ Sebaſtiano.
¶ Sermo xliiij.

Tanquaꝫ aurꝫ in forna
ce ꝓbauit illos: ꝛ inuenit eos dignos ſe.
Sap. iij. ¶ Jn ſumma vͣboꝝ duo inuũtur
Primo ſanctoꝝ martyrũ a dño ꝓbatio: ibi. tanq̃
aurũ. Scḋo ipoꝝ iuſta inuentio: ibi. ꝛ inuenit eos di
gnos ſe. De pmo dicit. Tanq̃ aurum in fornace.
Vbi ſciẽdum: fornax ẽ quadruplex i qua hoies ꝓ
banꝫ aut ꝓbari poſſunt. ſcꝫ fornax miſie. culpe. ge
hẽne. ꝛ glorie. ¶ Prima fornax ẽ miſie. ꝑ mi
ſeriã i pñti itelligo q̃ſcũq̃ tribulatões: ſiue ab itra:
ſiue ab extra inatas. illatas. ꝑmiſſas. Jn hãc forna
cẽ ꝓijciũtur iuſti. ſ. ꝑ patiẽtiã. de quo Eccli. xxvij.
Vaſa figuli probat fornax: ꝛ homies iuſtos tem
ptatio tribulatõis. Et hoc quaſi neceſſario habꝫ fi
eri i electis i hoc ſeculo. ſicut legitur Thob. xij. de
Thobia angelo dicẽte. Quia acceptus eras deo:
neceſſe fuit vt tẽptatio ꝓbaret te. Sicut ſancta Ju
dith alloq̃batꝫ ſacerdotes ſpũſancto docta Judith
viij. dicẽs. Corda populi ad eloquiũ erigite: vt me
mores ſint q꜡ tẽptati ſunt patres noſtri: vt ꝓbaren
tur i tribulatõibus varijs. Et ſubdit. Omnes qui
placuerũt deo ꝑ multas trãſierũt tribulatões. Jl
li autẽ qui tẽptatiões non ſuſceperũt cum timore
dei: ꝛ impatiẽtiã ꝛ improperiũ murmuratõis ſue
cõtra dominũ ꝓtulerũt exterminati ſunt. Scḋa for
nax ẽ culpe. i hac fornace aliq̃ ardẽt igne ꝯcupiſcẽ
tie. aliq̃ ardore auaricie aliq̃ ſupbie. ꝯtumacie ꝛ va
ne glorie. Jn hac fornace perijt genus humanũ q̃
ſi i toto tẽpore diluuij Geñ. vij. Et ſodomite Ge
neſꝫ. xix. Jtẽ Pharao cum exercitu ſuo Exo. xiiij.
¶ Tertia fornax ẽ gehẽne. ḋ qua Math. xiij. Qui
faciũt iniq̃tatẽ mittẽtur i caminũ ignis: ibi erit fle
tus ꝛ ſtridor dẽtiũ. Pſ. xx. Pones eos vt clybanũ
ignis. Jbi ardebũt hi qui i vitijs areſcũt ꝛ ſine pe
nitẽtia deceſſerũt. De quo Deutꝫ. xxxij. Jgnis ac
cẽſus ẽ in furore meo: ꝛ ardebit vſq̃ ad inferni no
uiſſima: hoc ẽ ineternũ. Jſa. vlꝫ. Jgnis eoꝝ nõ ex
tinguetꝫ. Jbi reprobi ꝓbati ſunt: ꝛ ꝓbabãtur ꝛ ꝓba
banꝫ vſq̃ i ſempiternũ. ¶ Quarta fornax ẽ glorie
de qua Jſa. xxxj. Cuius ignis in ſyon: ꝛ caminꝰ in
hieruſalẽ. De quo ad Galꝫ. iiij. Jlla q̃ ſurſuꝫ ẽ hie
ruſalẽ eſt mater noſtra. Fornax illa figurata ẽ Da
nielꝫ. iij. ꝑ fornacem in qua poſiti fuerũt tres pueri
que fuit accẽſa nimis: et ambulabãt i ea Sidrach
Miſach et Abdenago: i medio flãme bñdicẽtes
deũ ꝛ laudãtes. non nocuit eis flãma: ſꝫ potius re
frigerabat eos. Sic bñ fornax ſiue caminꝰ dĩ i hie
ruſalem: cuiꝰ ignis charitas eſt. Exiſtẽtes i ea non
aliud faciũt q̃ vt deũ inceſſanter laudent. Jn hãc
fornacem veniũt qui hic i fornace tribulatõis pri
us probati ſunt. ita ꝙ in eis impletur illud pſ. lxv
Quoniam probaſti nos deus: igne nos examina
ſti ſicut examinatur argentum. Et iteruꝫ Pſalꝫ. eo
dem. Tranſiuimus per ignem ꝛ aquaꝫ ꝛ eduxiſti
nos in refrigerium. Sic ſancta Sara dixit. Tho
bie. iij. Hoc autem pro certo habet omnis qui co
lit te: quia vita eius ſi in probatione fuerit corona
bitur. Sic ſancti martyres probati ſunt: vt dĩc the
ma. Tanq̃ aurũ probauit illos. Dicit ꝓcipue tan

ꝙ aurum. ¶ Ubi ſciendum ꝙ ſancti marty-
res hic auro ꝯparãtur. ⁊ hoc ꝓpter q̃tuoꝛ. Pꝛimo
q: in igne aurum pꝛobať: ⁊ ſic peccatoꝛ i martyrio
Thob. iij. In tpe tribulatõis pctã dimittis. Uñ ſi-
cut baptiſmus fluminis oĩa crimĩa hoĩs lauat: ſic
baptiſmus ſanguinis. de cõſe. diſt. iiij. baptiſmi. Ba-
ptiſmũ dico vicẽ ſupplere paſſionũ. Idcirco dicit
Leo papa: ⁊ ⁊ habeť in canone. xxiij. q. viij. Si ti-
moꝛe ⁊ terroꝛe poſtpoſito ſi qs ꝓ veritate fidei mo
ritur: celeſte regnũ cõſequiť. Hoc ipm ď foꝛtibꝰ tri
bulatõibus patiẽter toleratis itelligere poſſumus
Uñ ⁊ beatus Job eiuſdẽ. xxiij. cap̃. dicit. Pꝛoba-
uit me q̃ſi aurum qḋ ꝑ ignẽ trãſit. Exuſtiõe em̃ tri-
bulatõis ⁊ ſubtrahunť vitia: ⁊ augẽtur merita iu-
ſtis. ꝟ non cõſumẽtur. q: i igne tribulatõis rubigi-
nem. i. pctã dimittũt. ¶ Secũdo aurum ẽ ductile.
q: ſub malleo dilatať. ſic gr̃a dei ꝑ patiẽtiaꝫ creuit
i martyribus. Figurať Exo. j. Quãto magis op-
pꝛimebat eos pharao: tãto plus multiplicabãtur
⁊ creſcebãt. Et ſic ſancti martyres i gr̃a. Pꝛopť qḋ
dicť apoſtolꝰ. ij. Coꝛ. xij. Libẽter gloꝛiaboꝛ in infir
mitatibus meis: vt inhabitet i me virtus xp̃i. pꝛo-
pter qḋ placeo mihi i infirmitatibus meis ⁊ cõtu-
melijs: i neceſſitatibꝰ ⁊ ꝑſecutõibus: i anguſtijs ꝓ
xp̃o. Pſ. iiij. In tribulatõe dilataſti mihi. Hoꝝ fa
ber eſt xp̃us. mallei ꝑſecutoꝛes. incus coꝛpꝰ marty
rum. aurũ anima eoꝝ. Sic igiť ecõtrario qui in tri
bulatõe patiẽtiã non habꝫ nec i gr̃a dilatať: auruꝫ
nõ eſt. Sicut fiſtula eris q̃ vacua ẽ ⁊ ꝑcuſſa ſonat:
ſic vacuũ a gr̃a ſe oñdit q̃ in ꝑſecutõibꝰ impatiẽs ẽ
Gre. Nemo murmurãs regnũ dei accipit. ¶ Ter
tio martyres dei ſcti auro ꝯpanť. q: ipm hꝫ coloꝛẽ
magis decoꝝ iter cetera metalla. ⁊ ſic iter ceťos ſã-
ctos martyres hñt ſignũ magis decoꝝ martyrij. ſ.
aureolã. Uñ canit de ipſis eccl̃ia. Nã rubꝛo fluido
ſãguie laureis ditanť bñ fulgidis. Sic ḋr de eis il-
lud Apoc. vij. Hi ſunt q̃ venerũt ex magna tribu
latõe: ⁊ lauerũt ſtolas ſuas ⁊ dealbauerũt eas i ſã-
guine agni. Et ſic in ipſis magis reſplẽdebit ſol iu
ſticie: ita vt verificať i eis illud. j. Mach. vj. Reful
ſit ſol i clipeos aureos: ⁊ reſplendebãt montes ab
eis ſicut lampades ignis. Quia q̃ ſe magis cõfoꝛ-
mes fecerũt xp̃o ꝑ moꝝ imitationẽ: magis etiã ſi-
miles erũt i gl̃ia. ¶ Quarto aurũ iter oĩa metalla
eſt ꝓcioſiſſimũ. ⁊ ſic martyres iter ceteros ſãctos
maioꝛis charitatis ſe oñdũt cum ꝓ fide xp̃i etiã ſe
moꝛti expoſuerũt: ſicut dicit ſctũs Tho. Nõ ẽ ma-
ius ſignũ charitatis ꝑfecte ꝙ moꝛi ꝓ xp̃i noĩe. Et
ſic dicť idẽ doctoꝛ i ſa ſe. q. xxiiij. Ad ꝑfectũ marty
riũ req̃riť ꝙ aliq̃s ſubeat moꝛtẽ ꝓ xp̃i noĩe. Nec ꝓ-
pꝛie dť martyr q̃ ꝓ ſola tolerãtia carceris vł alia tri
bulatiõe patiť: foꝛte niſi moꝛs ex his ſequereť. Et
ſubdit ibidẽ arti. v. Martyres dicunť teſtes. q: coꝛ
poꝛalibꝰ ſuis paſſiõibus vſq3 ad moꝛtẽ teſtimoniũ
ꝑhibẽt veritati. nõ cuicũq3: ꝟ ỽitati fidei. Et ſic cu-
iuſlibet martyrij cauſa ẽ fidei ỽitas. Jḋo oim vir-
tutũ opera ſm̃ ꝙ referunť i deũ ſunt q̃dã ꝓteſtati-
ones fidei ꝑ quã inoteſcit ꝙ deꝰ hmõi opa a nobis
req̃rit ⁊ nos ꝓ eis remunerat. ⁊ ſm̃ hoc poſſunt eẽ
martyrij cauſa. Uñ martyriũ Johãnis baptiſte in
eccl̃ia celebrať qui nõ ꝓ fidei cõfeſſione: ꝟ ꝓ repꝛhẽ
ſione adulterij moꝛtẽ ſuſtinuit. Et ſic nõ ſolũ mar
tyr dť q̃ patiť ꝓ fidei ꝯfeſſione q̃ fit ꝑ ỽba: ꝟ etiaꝫ q̃
patiť ꝓ quocũq3 ope bono faciẽdo vel peccato eui
tando propter xp̃m. q: hoc totũ ꝑtinet ad fidei ꝓte
ſtationẽ. Nõ ergo ẽ aia aurũ niſi ꝑ charitatẽ. ⁊ hãc
ſancti martyres. ſ. fabianꝰ ⁊ ſebaſtianꝰ ⁊ vincẽtius
habuerũt: ⁊ in ea vſq3 ad finem foꝛtiter ꝑſeuerane
runt. Jdeo merito de eis dť. Tanq3 aurũ in foꝛna-
ce ꝓbauit illos dñs: ⁊ inuenit eos dignos ſe. ſm̃ ꝙ i
ꝓmo concluditur.

¶ De ſctã Agnete. ¶ Sermo xlv.

Qui matrimonio iũgit

ỽginẽ ſuã bñ facit. q̃ non iũgit melius fa
cit. j. Coꝛ. vij. In ſumma ỽboꝝ duo inu
tur. Pꝛimo apl̃us ſtatũ matrimonialẽ cõmendat
ibi. q̃ matrimõio. Secũdo ſtatũ ỽginalẽ mřimo-
nio ꝓfert: ibi. q̃ non iũgit melius facit. De ꝓmo di
cit. Qui matrimõio ỽginẽ ſuã iũgit bñ facit. ¶ F
¶ Pꝛo quo ſciẽdũ: duplex eſt matrimoniũ. ſ. ſpũ-
ale ⁊ coꝛpoꝛale. De coꝛpoꝛali matrimonio hic loq̃
tur apoſtolꝰ qḋ celebꝛať iter vxoꝛẽ ⁊ viruꝫ. ⁊ illud
eſt bonũ ſi rite ſeruať. Uñ. j. Coꝛ. vij. Si nupſerit
virgo nõ peccauit. Et iterũ melius ẽ nubere ꝙ vri
. ſ. praua cõcupiſcẽtia vinci. Et dignitas huiꝰ ma-
trimonij in multis oſtẽdiť. vt patꝫ. ẽ. de matrimõio
in ſmõe de tẽpoꝛe q̃ incipit. Nuptie facte ſunt ⁊c.
Huic ſtatui ineſt ſaluatio. vt patꝫ ꝑ apoſtolũ. j. Thi
mo. ij. Saluabiť mlier ꝑ generationẽ filioꝝ. ¶ Ui-
xi ſecũdo ꝓfert ſtatũ ỽginalẽ dicẽs. Qui nõ iũgit
melius facit. q: ſtatus dignioꝛ eſt quo ad caſtitatẽ
De quo Beḋ. Bona ẽ caſtitas matrimõtalis. me-
lioꝛ vidualis: ꝟ optima virginalis. Nec ſolum i ca
ſtitate: ꝟ in pluribus alijs ſtatus virginalis matri
monialẽ ꝓcellit. ¶ Pꝛimo ꝓcellit eum in di-
gnitate. de quo Damaſ. libꝛo. iiij. Quãto angelus
hoĩe eſt ſupioꝛ: tanto virginitas nuptijs honoꝛa
bilioꝛ. Et dicit ibidem cap̃. xviij. Quis celos clau
ſit: quis moꝛtuos ſuſcitauit: quis ioꝛdanẽ interci-
dit. Nõne virgo helyas: nõne tres pueri virginita
te potioꝛes igne effecti ſunt: Nonne danielis coꝛ-
poꝛi virginitatem diligentis ferarum feroces den
tes nequiuerũt infigi: Hec ille. Ideo in collatiõi-
bus patrum dicitur. Maioꝛ eſt virtus virginitatẽ
tenere ꝙ demones expellere. Eccli. xxvj. Non ẽ di
gna ponderatio cõtinentis anime. Sicut ergo aq̃
la inter volucres. lucifer iter ſtellas. gemma inter
lapides: ſic ꝓcellit matrimoniũ virginitas. de quo
Auguſti. O fulgida virginitas. gemma virtutum.
germana angeloꝝ. lampas eccleſiaruꝫ. lux anima
ruꝫ. Albertus ſup. iiij. ſenť. Nihil dignius poterit
caſtitati virginali compari. Propter qḋ dicit Am
bꝛoſiꝰ: et habetur. xxxij. q. j. integritas. vbi dicitur.
Uirginitas ſuaderi poteſt: imperari nõ poteſt. j.
Coꝛinth. vij. De virginibus pꝛeceptũ domini nõ ha
beo. cõſiliuꝫ autem do. Ob hoc dicit Hiero. ⁊ ha-
betur in canõe. xxxiij. q. v. Tunc ſaluabitur muli-
er ſi illos genuerit filios q̃ virgines ꝑmãſuri ſunt.
qḋ ipſa ꝑdidit acquirit i liberis. ¶ Secũdus ſtatus
virginalis ꝓcellit matrimoniũ in puritate. de qua
miratur Salomon Sapiẽ. iiij. O q̃ pulcra eſt ca-
ſta generatio cum charitate. Ambꝛoſ. in li. de ỽgi
nitate. Pulcritudinẽ quis põt eſtimare maioꝛem

decore v̄ginitatis.q̄ amaꝛ a rege.pbaꝛ a iudice.de
dicaꝛ a dño. Nā eſt q̄ſi ſtatus angelicus. De quo
Chriſ.ſup Math. Licet oēs v̄tutes ſint res ange
lice.ſpecialiter tñ caſtitas angelica v̄tus eſt.p hāc
eñ ſingulariter homies angelis ſimilanꝛ.de quo
Hiero. Viuere in carne p̄ter carnē plus eſt vita
angelica q̄ȝ humana.angeli ſine carne viuūt.v̄gi-
nes in carne triūphāt. Iō Apoca.xiiij. Virgines
ſunt ⁊ ſequunꝛ agnū quocūq; ierit. Super q̄ dicit
Aug. Dūm ſequi eſt integritatē mētis ⁊ corporis
ſeruare.Et hmōi puritas nō eſt i mrīmonio Nūc
ḡ in hac vita hoc habēt v̄gines qḋ ꝯiugati hēbūt
in futura. Matt.xxij. Nō nubēt neq; nubenꝛ.ſed
erūt ſicut angeli dei. Et licet ꝯiugati nō moꝛtaliꝛ
peccēt.tñ difficulter carēt veniali ꝓpter ardoꝛē cō
cupiſcētie. Et licet coniugati deo poſſunt ſeruire
mūdo coꝛde.tñ nō mūdo coꝛpe. Et ſic dicit Apo.
xiiij. Qui nō coinquinauerūt veſtimēta ſua ambu-
labūt mecū in albis. Sic p̄cedūt v̄gies ſctōs mar
tyres.intellige q̄ v̄ginitatē nō habuerūt.vel i v̄gi
nitate nō deceſſerīt. Et p̄cedēt oēs alios coꝛruptos
q꞉ ſtatus coꝝ eſt digniot.ꝓpter h̄ etiā nudo capite
incedūt.q꞉ nihil verecundū fecerūt. Iō cōpetit ip
ſis illud.j.ad Theſ.v. Deus pacis ſctificet vos p
oia.vt integer ſpūs vr̄ ⁊ aia ⁊ corpꝰ ſine q̄rela i ad
uentu dñi dei ſeruet. Nā integritas ſpūs ad rōnē
ptinet cū rō ſubdiꝛ ſoli deo ⁊ nullo erroꝛe coꝛrum
piꝛ. Integritas aūt aie ptinet ad ſalutē q̄n rōni ſb̄
diꝛ ⁊ nulla delectatione illicita coꝛrūpiꝛ. Integri-
tas v̄o coꝛpis ad glīaȝ cū oia mēbꝛa coꝛpis imma
culata ꝯſeruanꝛ. de q̄ Hiero. Ad verā caſtitatem
v̄ginalē requiriꝛ caſtitas mētis ⁊ coꝛpis. vt hō ſit
caſtus tactu viſu ⁊ affectu. Gre. Intueri non licet
qḋ nō licet ꝯcupiſci. Et ſi nō intueri.multomagꝫ
nō tāgere. ¶ Tertio ſtatus v̄ginalis p̄ferꝛ mrīmo
niali in libertate.q꞉ ille ſtatus eſt ad ſeruiendū dō
liberioꝛ.de q̄.j. Choꝝ.vij. Virgo cogitet q̄ dñi ſūt
vt ſit ſctā coꝛpe ⁊ ſpū. nupta v̄o quō placeat viro
ſuo. Virgo pōt oꝛare.ieiunare.elemoſynā dare ſi-
ne oi impedimēto. ȝ mulier in mrīmonio nō ſine
licētia viri.niſi haberet parafernalia vł eſſet lucro
ſa.vt dicit ſctūs Tho.ij.ij.de elemoſyna. Sic etiā
diciꝛ.j.Choꝝ.vij. Mulier ſui coꝛpis ptātē non ha
bet ȝ vir. Et ſit cōiugata turbaꝛ coꝛpe ⁊ ſpiritu.ſpi
ritu in timoꝛe mariti. Ad Eph.v. Mulier timeat
virum. Coꝛpe turbaꝛ parturiēdo fructus ⁊ nutriē
do.⁊ multa incōmoda a viro audiēdo. Virgo v̄o
nihil hmōi tribulationis habet.nec timet v̄berari
nec dure alloqui.⁊ ſic de alijs. Et hoc iterū p̄cellit
v̄ginalis caſtitas mrīmoniū. ¶ Quarto p̄cellit ſta
tus v̄ginalis mrīmoniū in ſponſi venerabilitate.
q꞉ ſpōſus eoꝝ venerabilioꝛ eſt.q꞉ xp̄s dñs.de quo
apłs.ij.ad Choꝝ.xj. Deſpōdi vos vni viro v̄ginē
caſtā exhibere xp̄o. Ille eſt p̄mo ſpecioſiſſimꝰ ps.
xliiij. Specioſus foꝛma p̄ filijs hoīm. Nimirū q꞉
dr̄ Sap.vij. Splēdoꝛ eſt lucis eterne ⁊ ſpeculū ſi-
ne macula. Hebꝛe.j. Splēdoꝛ glīe eſt ⁊ figura ſub
ſtātie patris.j. Pe.ij. In quē deſiderāt angeli ꝓ-
ſpicere. In eius aſpectu ſtat vita eterna. Joh.xvij.
Hec eſt vita eterna vt cognoſcāt te ſolū verum de
um ⁊ quem miſiſti ieſum xp̄m. Scōo eſt eloquen
tiſſimus.q꞉ aduocatus nr̄.j. Joh.ij. Aduocatū ha
bemus apud deū patrē q̄ eſt ꝓpitiatio ꝓ peccatis
nr̄is. Tercio ſciētiſſimꝰ ⁊ ſapiētiſſimus.q꞉ ad Col.
ij.dr̄. Omnes thezauri ſapiētie ⁊ ſcientie dei in eo
ſunt recōditi. Quarto eſt ditiſſimus.q꞉ ipius ſunt
celi ⁊ terra.ps.xxiij. Dñi eſt terra ⁊c. Et diuitie ipi-
us nō decreſcunt. Quinto eſt foꝛtiſſimꝰ.ad Heb.j.
Poꝛtās oia v̄bo v̄tutis ſue. Et Job.ix. Si foꝛtitu
do queriꝛ robuſtiſſimus ē. De ſeipo dicit Mathei
vlti. Data ē mihi ois ptās in celo ⁊ in terra. Sexto
ē immoꝛtalis ⁊ eternus.ps.cj. Tu aūt ineternū p-
manes.⁊ memoꝛiale tuū a generatōe in generatio
nem. Septio ip̄e eſt hūilis.nō ſpernit aliquem vel
aliquā q̄ ipm in ſponſum eligit.⁊ ſeipi p fidē ⁊ cha
ritatē deſponſat. ¶ Quito p̄cellit ſtatus v̄ginalis
matrimoniū in p̄mij q̄ntitate.q꞉ ſingulariꝛ coꝛo
nabunꝛ. Sap.iiij. O q̄ȝ pulcra eſt caſta generatio
cū charitate impꝑetuū coꝛonata triūphat ⁊ Sap.
iij. Que neſciuit thoꝝ in delicto habebit fructū in
reſpectōe aiaꝝ ſctāꝝ. Deus oēs reſpicit in remūe-
rando.tñ v̄ginibus centeſimū fructuȝ aſſignauit.
Inſup addiꝛ eis coꝛona pfecti decoꝛis.ſ.aureola ⁊
eſt p̄miū accidētale. Dic ſctūs Tho.ſup.iiij.ſentētī
aꝝ. Aureola daꝛ rōne pugne.mō virginū pugna ē
magna.ſicut dic̄ Aug. Inter oia xp̄ianoꝝ certami
na durioꝛa ſunt caſtitatis p̄lia.vbi quotidiana pu-
gna ⁊ rara victoꝛia. ¶ Vbi clarius ſciendum
duplex eſt p̄miū beatoꝝ ſcȝ eſſentiale ⁊ accidētale.
Eſſentiale ē ſine quo homo non ē btūs.vt clara vi
ſio eſſentie diuine. Sȝ accidētale p̄mium eſt quod
dam accidētale ſupadditū ſine quo eſſentialꝛ quis
btūs eſſe pōt.ſicut decoꝛ v̄ginitatis quē multi ſan
cti nō habuerūt. ¶ Et nota tres ſunt pugne.ſ.
ꝯtra mundū.carnē.⁊ diabolū.q̄ cuilibet ꝯueniunt
in q̄bus tres aureole ſumunꝛ.⁊ debenꝛ his q̄ obti
nent pfectā victoꝛiā. Vñ in pugna ꝯtra mundū il-
la eſt victoꝛia p̄cipua q̄ reſiſtiꝛ in pſecutionibus vſ
q; ad moꝛtē ꝓ xp̄o. Sic merenꝛ aureolā martires.
qui mundū pfecte vicerunt. In pugna ꝯtra carnē
victoꝛiā illi obtinēt potiſſimā q̄ delectationibꝰ ve-
nereis q̄ ſunt p̄cipue in hoc genere oīno ꝓpter xp̄ȝ
reſiſtūt.⁊ ſic v̄ginitati debeꝛ aureola. In pugna ve
ro ꝯtra diabolū illa eſt p̄cipua ⁊ p̄uilegiata victo-
ria cū aliquis hoſtē non ſolū a ſe ȝ etiā ab alijs re-
mouet.qḋ fit p doctrinā ⁊ p̄dicationē. Et iō docto-
ribus ⁊ p̄dicatoꝛibꝰ debeꝛ aureola. Et ſic habemꝰ
tres victoꝛias p̄uilegiatas q̄bus coꝛrn̄dent tres au
reole.i.tria accidētalia p̄mia p̄uilegiata. ¶ Ter
cio notandū q̄ p aureolā intelligiꝛ p̄miū accidēta
le ⁊ gaudiū eiuſdē ſic ex gaudio eſſentialis p̄mij
redundat in coꝛpus q̄dā decoꝛ ⁊ glīa coꝛpis.ita ex
gaudio aureole reſultat aliq̄s decoꝛ in aia. Et vt ſic
aureola ē p̄ncipalꝛ gaudiū ſpūale i mēte ꝓueniēs
ex ope p̄cellēti ⁊ p̄uilegiato.⁊ p quandā redundan
tiā etiā reſulget in carne. Et ſic patet quō aureola ē
p̄miū aie ſupadditū. ¶ Quarto nota ſm q̄ dr̄ i de
ſcriptionibus aureole.q꞉ debeꝛ opibus pfectionis
quia illa ſunt que nos maxime cōfoꝛmant chꝛiſto.
Xp̄us eñ fuit martir ſm q̄ paſſionem ſuā in mun
do ſuſtinuit. Ip̄e fuit virgo inquantū virginitatē
in coꝛpoꝛe ſeruauit perpetue. Et fuit doctoꝛ ſm q̄
veritatem quam a patre accepit in mundo mani-
feſtauit. Qui ergo perſecutionē patiꝛ vſq; ad moꝛ

rem aūt virginitatē ꝓpter deū retinet. aut ꝑ doctri-
ne veritatē non ſolum a ſe ꝫ etiā ab alijs hoſtē ex-
pugnat. ille maxime xp̄o conformat̃ ſcḋm victoriā
ꝑfectam. ¶ Quinto nota. differentia eſt inter
aureā palmā. aureolam ⁊ fructum. Aurea eſt p̄mi
um eſſentiale qḋ corrn̄det radici charitatis. Et per
hoc homo efficit̃ ꝑticeps diuinitatis. ⁊ ꝑ ꝯſequēs
regie poteſtatis. cui ꝓpter dignitatē regiā debetur
corona aurea. Aureola eſt diminutiuū ab aurea. ⁊
idē eſt qḋ parua corona poſita ſup aureā. i. premiū
accidētale eſſentiali ſupadditū ⁊ corrn̄det operi ex
cellenti ⁊ p̄uilegiato. ſ. victorie martir. v̄ginū ⁊ p̄-
dicatoꝝ. Palma eſt p̄miū accidētale qḋ nec radici
charitatis nec opi aut victorie debet̃ ꝫ voluntati.
Tale premium habuit bt̄us Martinus eo ꝙ mar
tiriū deſiderauit licet non ſuſtinuit. De quo canit
eccl'ia. O beatiſſima anima quā ⁊ ſi gladius ꝑſecu
toris nō abſtulit. tn̄ palmam martirij non amiſit.
Fructus v̄o eſt qḋdā premiū qḋ debet̃ hoībus ex
eo ꝙ a carnali vita in ſp̄ualē trāſeunt ex ſemīe ver-
bi dei. Et illi vite ſp̄uali fructus corrn̄det q̄ homi-
nem precipue a carnis ſubiectione liberat. ¶ Hoc facit continentia q̄ homo continet ſe ab acti
bus luxurie ſeu incontinētie. q2 ꝑ retractiones ⁊ re
ſtrictiones venereoꝝ caro aīe ſubdit̃ ⁊ in vita ſpiri
tuali conſtituit̃. Sed per delectationes venereas
aīa p̄cipue carni ſubditur. ita vt in actu carnali ſcḋm
Hiero. Nec ſpūs ꝓphetie corda tangat ꝓphetarū.
nec in illa delectatōe eſt poſſibile aliqd intelligere.
vt dicit Ariſto. j. ethicoꝝ. Et iō continentie magis
corrn̄det premiū illud qḋ eſt fructus q̄ꝫ alteri v̄tu
ti. Et ſic diuerſis meritis diuerſa corrn̄dent p̄mia.
Sic virginitati corrn̄det aurea ſcḋm qḋ ꝓpter deum
ſeruat̃ impio charitatis. Aureola ſcḋm ꝙ eſt opus ꝑ
fectionis hn̄s rōnem victorie excellentis. fructus
vero per continentiā. Sic finaliter virginitas ma-
trimonium precellit in premij quantitate. Et hoc
p̄miū adepta eſt bt̄a Agnes. vt patet in ei9 legēda.

¶ Sermo. xlvj. ¶ Ad idem

Abentes donationes

b ſcḋm grām que data eſt nobis differentes.
ad Ro. xij. ⁊ lectū eſt in dn̄ica in epl'ari of-
ficio. ⁊ applicat̃ ad honorē ſancte Agnetis in ſer-
mone hodierno. ¶ In ſumma epl'e duo innuunt̃.
Primo ꝓponit grār̄um diuerſitatem. ibi. habētes
donationes. Scḋo ſubiūgit eaꝝ ꝯmunicabilitatē.
ibi. q̄ tribuit in ſimplicitate. ¶ De p̄mo dic̄ Frēs
hn̄tes donatōes ſcḋm grāā. Dic̄ ſcḋm grāā q2 nihil habe
mus boni a nob. ij. Chor. iij. Nō ſum9 ſufficiētes
cogitare aliquid a nobis tanq̄ꝫ ex nobis. ꝫ ſufficiē-
tia noſtra ex deo eſt Iaco. j. Omne datū optimū.
⁊ omne donū perfectum deſurſum eſt deſcendēs
a patre luminū. Dyoniſius. Nihil bonū eſt niſi a
deo q̄ eſſentialr̄ bonus ē. Et dicit differētes. quia
om̄es fideles ſunt vnū corp9 myſticū qḋ eſt eccl'ia.
q̄ eſt ꝯgregatio fideliū. ſic̄ deducit Cyprian9 papa.
Et ponit̃. xxiiij. q. j. ca. loquit̃. Multi ſunt radij. ꝫ
vnū lumē. ⁊ rami arboris multi ſunt ⁊ robur vnū
tenaci radice fundatū. Et quō de fonte vno riuuli
plurimi defluūt. Et numeroſitas licet diffuſa vide
atur exundātis copie largitate. vnitas tn̄ ſeruat̃ in

origine puritatis ⁊ vnitatis. Sicut vnū caput eſt
qḋ eſt xp̄us qui eſt caput eccl'ie ⁊ vna origo et vna
mater fecunditate copioſa. adulterari non poteſt
xp̄i ſponſa. vnū dominū nouit. vnius cubiculi ſcti
tatem in caſto pudore cuſtodit. hec ille. Omnes fi
lij illius matris. i. mēbra eccl'ie diuerſitate grār̄um
ſunt capeſcendi. de quo thema. Hn̄tes donatiōes
ſcḋm grām q̄ data eſt nobis differentes. Singuli ſu-
mus membra differentibus tn̄ donis. ¶ Note
de9 dat ſuis ſex magna dona ex ſua gratia ſcꝫ. duo
⁊ duo ⁊ duo. Primo duo dona dat vt ſeruari pn̄t.
ſi non ſeruant̃ nunq̄ꝫ rehabent̃. Scḋa duo dat. vt
nunq̄ꝫ perdi poſſunt in quocūq̄ꝫ ſtatu. Tercia duo
dat vt poſſent perdi ⁊ ſeruari ⁊ multotiens rehabe
Prima duo dat vt ſuari pn̄t. ⁊ ꝑdita nunq̄ꝫ. reha-
beri. ſ. virginitas ⁊ tp̄is nobilitas. ¶ Primū eſt vir
ginitas. ⁊ eſt pulcerrimū donū. Bern. Quid virgi
nitate decorius. quaſi di. nihil. Amb. Pulcritudi-
nem maiorē nemo pōt exiſtimare v̄ginitatis deco
re. Et eſt duplex v̄ginitas. vt dic̄ ſctūs Tho. ij. ij. q.
clij. ar. iij. ſcꝫ nature ⁊ grē. De ſcḋa hic loquit̃ que ē
ꝓpoſitū ſuandi virginitatem. De qua ⁊ Auguſti.
Virginitas eſt in corpe corruptibili ꝑpetue incor
ruptionis meditatio. Et illa a deo datur. Sap. viij.
Non poſſum eſſe cōtinens niſi deus det. Lucide
oſtendit̃ in hoc ꝙ hoc donū a deo ſpecialit̃ deſcen-
dit. Iō aplūs. j. ad Chor. vij. De v̄ginibus prece-
ptum dn̄i non habeo. conſiliū aūt do tanq̄ꝫ miſeri
cordiā conſecutus a dn̄o. Et cui datur hoc donum
ſollicite debet ſuare ⁊ diligēter cuſtodire. q2 habet
ſe ſicut ſpeculū qḋ faciliter frangit̃ ⁊ nunq̄ꝫ reinte
grat̃. Amos. v. Cecidit ⁊ non adijciet vt reſurgat.
Virgo iſrael ꝓiecta eſt in terrā ſuā. non eſt qui ſu-
ſcitet eā. Habet etiā ſe hoc donū ſicut ſericum. qḋ
cū in lutum ſemel cadit ꝑfecte nunq̄ꝫ abluit̃ quin
ſemꝑ macula apparet. Iō dic̄ Augu. in li. de vita
xp̄iana. Quāto ſublimior eſt gl'ia. eo maior debet
eſſe cura. ꝫ gl'ia virginitatis eſt magna. Mirat̃ eīm
Auguſti. dicens. O q̄ꝫ fructus dulces ſunt caſtita
tis vt in eis ſingulariter reficit̃ dn̄s maieſtatis. Cā
ti. vj. Dilectus meus paſcitur inter lilia. id eſt pu-
ra corda. lilium vbi tangitur nudis manibus pol-
luitur ⁊ putreſcit. ſic virginitas. De quo Auguſti.
de fide xp̄iana. ⁊ habetur. xxxij. q. v. nec ſolo. vbi di
cit. Nec ſolo affectu id eſt deſiderio ⁊ tactu. ꝫ aſpe-
ctu quoq̄ꝫ appetitur ⁊ appetit concupiſcentiam fe
minarum. Et infra ibidem. Et ab intactis ab im-
munda violatione corporibus fugit ipa caſtitas.
¶ ¶ Dicunt eīm naturales ꝙ corpus natum eſt
obedire imaginationi in ſuis delectationibus ap-
plaudenti. Ideo inceſtus mentis quandoq̄ꝫ redun
dat in pollutionem corporis. ſicut in temptatione
cum deliberatione ⁊ ꝓpoſito delectandi turpiter.
tunc delectatio non eſt in corpore niſi cum mentis
ꝑcuratione. Ad cuius imperiū mouetur concupi
ſcentia ⁊ fantaſia. ⁊ incipit homo pollui a delecta-
tione ⁊ imaginatione. ⁊ ſic corrumpit̃ virginitas.
non ſolū mentis. ꝫ ⁊ corporis. que nunq̄ꝫ recuparī
poteſt. De quo ſctūs Tho. ij. ij. q. clij. arti. iij. Per
penitentiā poteſt acquiri formale virginitatis. nō
aūt materiale. Cui conſonat Hiero in epl'a ad eu-
ſtachiū. dicens. Cum omnia deus poſſit nō poteſt

virginē ſuſcitare poſt ruinā. intellige quo ad mate
riale. pōt eā quidē liberare de pena. ſ. ꝑ penitentiā.
ſꝫ non vult coronare corruptā. Et iō dicit ibidem.
Hiero. ꝛ hr̄. xxxij. q. v. Si paul⁹ apl's vas electio-
nis ꝛ ꝑparatus in euangelio xpi ob carnis aculeoſ
ꝛ incentiua viciorꝫ reprimit corpus ſuū ꝛ ſeruituti
ſubijcit ne alijs ꝑdicans ipē reprobus inueniatur
Et tamen vidit aliā legem in ſuis membris repu-
gnantem legi dei. i. conſiderauit fomitem peccati.
Si poſt nuditatē. ieiunia. famē ꝛ carceres. flagella
ꝛ ſupplicia in ſemetipo reuerſus clamauit. Infe-
lix ego homo qs me liberabit de corpe mortis hu-
ius. Et ſubdit. Tu te putas ſecurꝫ eſſe debē. queſo
caue qn̄ de te dicat deus. Ꝟgo iſrael cecidit ꝛ nō eſt
q̄ ſuſcitet eā. Et ſic in maximo piculo ſunt femine
delicioſe iuuenib⁹ familiares ꝛ econuerſo. ¶ P
Scdm̄ eſt tpis nobilitas. De q̄ Bern̄. Nihil nobi
lius tpe. Reuera nobile. Primo qꝛ parꝫ dat. qꝛ dic
phus. iiij. phiſicorꝫ. Nihil habemus de tempe niſi
nūc. Idcirco Eccli. iiij. dr. Fili obſerua tps. Scdo
eſt nobile qꝛ nō gratis dat. ſꝫ hoi dat ad merenduꝫ
Et h̄ eſt qd̄ dicit Hiero. ꝛ hr̄. xiij. q. ij. c. in pn̄ti. vbi
dicit. In pn̄ti ſolū eſt tempus merendi. ſꝫ poſt hoc
implebit illud ps. Nō dabit deo placationē ſuam
nec ꝑciū redemptionis aie ſue. Iō apl'us ad Gal.
vj. Dū tempus habem⁹ operemur bonū. quia dicit
Bern̄. Omne tps impenſuꝫ q̄ret quō eſt expenſū.
Et iō dicit Hiero. Sicut non perit capillus de ca
pite. ſic nec momentū de tpe. Tercio nobile. qꝛ nō
reuertit nec recupat. Ꝟn̄ ſicut ꝟginitas amiſſa nō
recupat. ſic qui vnū diē inutiliter expendūt. nunq̄
recupabūt ſiue vadāt ad celū ſiue ad infernuꝫ. Si
damnant ſp plus ardebunt. ſilr ſi ſaluabunt nunq̄
recupabunt. ſemp ꝓ ꝑditione vnius diei min⁹ ha-
bebunt gaudiū. licet pctm̄ penitebūt ꝛ delebunt ꝑ
penitentiā. Iō Criſ. dicit. Nulli rei magis debes
parcere q̄ tempi. aurꝫ ſi ꝑdideris recupare poteris
tps vero ꝑteritū nunq̄. Ꝟn̄ tps ſancti pr̄es valde
cuſtodierunt. Et iō ſcriptura ſingularit cōmendat
eos de obſuantia tpis. Sic ſcribit de abraaꝫ Gen̄.
xxv. Mortuus aūt eſt abraā in ſenectute bona. ſic
de Iſaac Gen̄. xxxv. Mortu⁹ ē Iſaac ſenex ꝛ ple-
nus dierꝫ. ſic de Iacob eiuſdem ca. vlti. ſic de Da-
uid. j. Paral. xxix. Mortuus ē dauid in ſenectute
bona plenus dierꝫ. De quo ps. lxxij. Conuertent ꝛ
pleni dies inueniētur in eis. ¶ Alia duo dona de-
dit deus que poſſunt reſeruari ꝛ perdita recupari.
Primuꝫ eſt gratia quaꝫ reſeruauit ſanctus Iohā-
nes baptiſta. De quo canit eccleſia. Antra deſerti
teneris ſub annis ciuiū turmas fugiens petiſti. ne
leui ſaltem maculare poſſes famine vitam. Luc. j.
Replebit ſpiritusſancto ad huc ex vtero mr̄is ſue.
Etiā gratia habita poteſt amitti ꝛ amiſſa recupari.
vt patet de ſancto Petro q̄ negando grām amiſit
penitēdo recupauit. imo maiorē. vt habet in cano
ne. l. diſt. fidelior. vbi dr. Fidelior factus ē petrus.
poſtq̄ fidem ſe ꝑdidiſſe defleuit. atq̄ ideo maioreꝫ
grām accepit q̄ amiſit. ¶ Iō notanduꝫ. grā
dupliciter ꝑdit. Primo ad damnationeꝫ. ſcdo ad
ꝓmotionē. Primo ad dānationē perdit per pec-
catū mortale. Eccl'es. ix. Qui in vno offendit mul
ta bona ꝑdit. Reuera qꝛ ꝑncipaliter deum perdit

De quo Aug. Deus eſt vita anime intrante mor-
te ꝑ peccatū recedit. Et qui deū non habet ſm eū-
dem nihil habet. ps. lxxij. Qui elongat ſe a te peri
bunt. Ideo Hiere. ij. dicit. Scito ꝛ vide quia ma-
lū ꝛ amarū eſt reliquiſſe te dn̄m deuꝫ tuū. Reuera
omnis dulcedo amara eſt deo non habito. ad cui⁹
amiſſionem ſemp amara eſt ꝯſcientia. Augu. Om
nis inordinatus animus ſibijpi eſt pena. Hec pe-
na hic incipit ꝛ ineternū ibi durabit. Iſa. vl. Ver-
mis eorꝫ non morier. ꝛ ignis eorū non extinguet.
Sic Iſa. xlviij. Non eſt pax impijs dicit dn̄s. nec
hic nec in eternū paceꝫ habebunt. Scdo ꝑdit gra-
tia ad ꝓmotionē. Ꝟn̄ Aug. de ciui. dei. Audeo di
cere ſupbis vtile eſſe cadē in aliqd̄ pctm̄ apertum ꝛ
manifeſtū vt humilient. Dicit Richardus ſup flu
mina babilonis. Ad hoc electis qnq̄ grā diuia ſb-
trahit q̄ vnuſq̄ſq̄ intelligat q̄d ſit ex ſeipo. ꝛ q̄d ex
munē diuino. In vno erudit ad humilitatem. ꝛ in
alio ad maiorē dilectionē. Et hoc ē qd̄ dicit Aug.
de ciui. dei. Salubrius ſibi diſplicuit. Petrus qn̄
fleuit q̄ placuit qn̄ pſumpſit. Scdo priuat hō gra-
tia vt cautior reddat. Nam aues certaq̄ animalia
in eundē laqueū ꝛ in eaſdē pedicas raro incidunt.
Sic nos hortat apl's ad Eph. v. Videte quō cau-
te ambuletis. j. ad Chorꝫ. x. Qui ſe exiſtimat ſtare
videat ne cadat. Tercio vt feruētiores reſurgant ſi
cut ptꝫ in maria magdalena. q̄ poſt caſuꝫ feruētius
xpm̄ dilexit. Amb. Sancti dū aliqn̄ cadunt feruen
tiores reſurgunt. Iō Lu. xv. dr. Gaudiū eſt ange-
lis dei ſup vno pctōre penitentiā agente. Quarto
vt ſciāt alijs cōpati. Greg. ꝛ hr̄. l. diſt. c. conſideran
dū. Cur omnipotens deus eū quē eccl'ie ꝑferri di-
ſpoſuerat ancille vocē ptimeſcē ꝛ ſeipm̄ negare ꝑ-
miſit. qd̄ nimirꝫ magne pietatis diſpēſatione actū
eſſe cognoſcimus. vt his qui futurus erat paſtor i
ſua culpa diſceret qualiter alijs miſereri deberet.
¶ R ¶ Scdm̄ eſt innocentia illa poteſt perdi ꝛ eti
am recuperari. idcirco dicit Gregorius in quadaꝫ
collecta qua vtit eccleſia. Deus innocentie reſtitu
tor ꝛ amator. Et nota innocentia capit dupliciter.
Ꝟno modo ꝓut negat actū contrariū. ſic dicit in
nocens qui nunq̄ aliquid cōmiſit quo fieret no-
cens vel reus. Et ſic ad primū ſtatū innocētie pec-
cator nunq̄ poteſt venire. Et hoc eſt qd̄ dicit Hie
roni. Deus non pōt facere q̄ corrupta fiat incorru
pta q̄tum ad actū preteritū. Alio modo ſumit in-
nocentia ꝓut negat culpam. Et ſic pctōr poteſt ad
priſtinum ſtatum innocentie peruenire. quia deus
poteſt omnē maculam culpe delē per infuſionem
gratie. vt anima tāta niteat puritate ſicut prius vel
maiori. quia deus radicē charitatis recuperare po
teſt. etiam gradu ampliori. vt dicit Amb. in omel.
ꝛ habet. l. diſt. ca. fidelior. Et hoc fit per penitentiā
ſicut dicit glo ſup eodem capi. fidelior. Penitens
innocenti in prelaturis debet preferri. quia talis ſb
ditis ſuis nouit cōpati. Et innocēs dicit ſm Am-
broſius in li. de offi. ꝛ habetur. xxij. q. iiij. capi. in-
nocens. Innocens de omnibus bene iudicat. Et
Aug. de ciui. dei. ꝛ habet. xxiij. q. v. c. non eſt inno-
centie. vbi dicit. Innocentis officiū eſt nulli noce
re. peccata punire. Sūt ꝛ tercio duo magna dona
que ſemel habita nunq̄ amitti poſſunt qualiſcūq̄

fuerit homo ſiue bonus ſiue malus. ſiue fidelis ſi-
ue infidelis. ſiue ſaluet͛ ſiue damnet͛. vnū eſt miſe-
ricordia. aliud iuſticia. ps. lxxxviij. Miſericordia
mea ꝛ veritas mea. i. iuſticia cum ipo. Aug. Non
tollit miſericordia iuſticiā. Nam ſi deſcēdis in ifer
nū tecū deſcēdit iuſticia. quia qui plus peccauerit
plus puniet͛. q̄ minus etiā minus puniet͛. ad Ro.
ij. Reddet vnicuiqꝫ ſm opa eius. Tribulatio ꝛ an-
guſtia in omnē animā opantis malū. in pondē. ſ.
magnitudinis ꝓ adulterio plus q̄ꝫ ꝓ fornicatiōe.
in tpe. ſ. diuturnitatis. i. in menſura longi tpis. qꝛ q̄
diutius iacuerūt in peccatis etiam diutius torque
bunt͛. in numero. ſ. delictoꝝ. Attamē miſcōia ē eis
ꝙ non tantū puniunt͛ quantū meruerunt. licet ita
dure eos punit ꝙ nullus ſenſus hūanus pōt exco
gitare. tn̄ citra condignuꝫ. Et ſic eſt miſcōia remit
tens ꝫ non redimens ſeu liberās. Silr̄ in celo ē iu
ſticia. Job. xxxiiij. Opus homis reddet eis. ꝛ iu-
xta vias ſingulorꝝ reſtituet eis. ps. xvij. ſm purita-
tem manuū meaꝝ retribuet mihi Lu. vj. Eadē mē
ſura qua menſi fueritis remetiet͛ vobis. Rom. ij.
Non eſt pſonaꝝ accceptio apud deū Glo. id ē de
us non iudicat ſm faciē ꝫ ſm merita. non reſpicit
quis ille vel iſte. Etiam miſcōia eſt in celo. qꝛ vltra
condignū remunerat. Ro. viij. Non ſunt cōdigne
paſſiones huis tpis ad futurā gl̄iam. Bern. Non
ſunt talia merita ꝓpter que dat͛ vita eterna. niſi ex
dei ſola miſcōia ꝛ grā. Et dicit Chriſ. ſup Math.
Maius eſt ſctōꝝ pmiū q̄ꝫ eoꝝ deſideriuꝫ. Prima
duo dona btā Agnes habuit ꝛ diligenter ſeruauit.
Scōa duo dona ſilr̄ obtinere meruit. Et licet pde
re ꝛ recupare potuiſſet. pie tn̄ eſt credendū ꝙ nūqꝫ
ea pdidit. Et ſi poſſibile eſſet ꝙ perdidiſſet. abūdā-
ter tamē recuperauit p ardentiſſimā amorē ſpon-
ſi ſui dn̄i noſtri ihū xpi. ꝓpter quē etiā mortem cuꝫ
gaudio ſuſtinuit. ꝛ meruit obtinere donum eterne
gl̄ie. qd̄ ab ea nūqꝫ auferet͛. Ad qd̄ nos pducat ꝛc̄.

¶ De ſancto Vincentio ¶ Sermo. xlvij.

Si quis vult venire p9
me abneget ſemetipm. ꝛ tollat crucē ſuā
ꝛ ſequat͛ me. Math. xvj. ¶ Introdu
ctio. Ariſ. dicit. Res p quas cauſas ꝯponit͛ per has
etiā diſſoluit͛. Sicut peccatuꝫ actuale mortale orit͛
ex ꝓpria voluntate. De quo Augu. j. li. retractatio
nū. ꝛ ht͛ in cano. xv. q. j. ꝙ aūt ea. Ex volūtate itaqꝫ
ꝓcedūt pctā. nam ita diffinit pctm̄ Augu. di. Pec
catū eſt volūtas retinendi vel cōſequendi qd̄ iuſti-
cia vetat. Idem de va religione. Nil peccatuꝫ niſi
voluntariū. Idcirco ex quo voluntarie pctm̄ orit͛
volūtate añcedente vel ꝯſequēte. oportet etiā ꝙvo
luntarie ꝛ actualr̄ in nobis puniat͛. nā dic̄ apl̄s ad
Heb. x. Voluntarie peccantibus nobis iā non re
linquit͛ hoſtia ꝓ pctō. qꝛ nō denuo crucifiget͛ xp̄s
neqꝫ ꝯplantet͛ homo ſilr̄itudine morꝰ eius p bapti
ſmū. ꝫ in ꝓpria lachrimaꝝ vnda exigit͛ ꝓpriā baiu
lare crucē. Sꝫ ſicut alieno peccato obligati eram9
ita ꝛ ſoluti ſumus. nunc vero qui ꝓpria mala ꝯmi
ſit ꝓpriā crucem penitentie tollat. De quo Ezech.
xviij. Non erit amplius ꝓuerbium in iſrael. Pa-
tres noſtri comederunt vuam acerbam ꝛ dentes fi
lioꝝ obſtupeſcunt. id eſt. ꝙ aliquis non punietur
pro peccatis parentū eternaliter licet tempaliter. ꝫ
ſicut dicit͛ ad Gal̄. vj. Vnuſquiſqꝫ onus ſuū por-
tabit. Grego. Qui ꝓpria mala cōmittit. iuſtum eſt
vt ꝓpria pena diluat ac emēdet. Ad quod nos hor
tatur thema. Si quis vult venire poſt me. ¶ In ſū
ma euangelij duo innuunt͛. Primo ꝓponit͛ largi-
tas diuine bonitatis. ibi. ſi quis. Scdo ſubiungit͛
malignitas humane qualitatis. ibi. abneget ſemet
ipm. De primo dicit͛. In illo tempe. ſcꝫ xp̄o dicen-
te ꝙ paſſurus eſſet hieroſolimis. tunc Petr9 dixit
Nequaqꝫ ꝫ ꝓpitius eſto tibi. Tunc dn̄s redarguit
petrū dicens. Non ſapis ea que dei ſunt ꝫ ea q̄ ho
minū. ꝛ dixit. Si quis vult venire poſt me abne-
get ꝛc̄. q. d. ꝓhibes me pati. ꝫ ego dico tibi. niſi paſ
ſurus fueris ꝛ vite tue abrenuncies ſaluari non po
teris. ꝛ ſic quilibet alter. Dicit ergo Si quis. ſ. do
minus vel ſuus. diues aut paup. nobilis vel igno
bilis. Ecce diuina largitas omnibus ſe offert. nul-
li ſe denegat. Iuxta illud. j. ad Thim. ij. Vult om
nes homines ſaluos fieri et ad agnitionem veri-
tatis venire. Patet hoc in figura ꝛ ſcriptura. In fi
gura qꝛ natus eſt in cōi domo. Lu. ij. In ſcriptura
Job. xxv. Sup quē non fulget lumē eius. ꝛ Act.
x. In vitate cōperi. qꝛ nō eſt pſonaꝝ acceptio apō
deū. ꝫ in omni gente qui timet deum ꝛ opatur iu-
ſticiā acceptus eſt illi. ¶ Et ergo in hoc verbo
vult. intelligit͛ humana libertas liberi arbitrij qua
homo dignificatus eſt ſuper ceteras creaturas. qꝛ
omnis potētia brutoꝝ alligata eſt organo corpali.
Et ſm Damaſ. non eſt liberꝝ qd̄ de neceſſitate agit͛
impetu. nec bruta hn̄t arbitriū qꝛ non hn̄t diſcretio
nis iudiciū. ꝫ naturalibus affectiōib9 ferunt͛ ad ali
q̇d ꝓſequendū vel fugiendū. Nō ſic ē in hoibus.
Jō apl̄s ad Gal̄. v. Vos in libertateꝫ vocati eſtis
tm̄ ne detis eā in occaſionē carnis. Qd̄ exponens
Bern. dicit. Hec ē libertas q̄ nos deus liberauit.
vt nulla creatura nos ab ea euellere aut violenter
auertere poſſit niſi ſola noſtra voluntas. Et dr̄ arbi
triū qꝛ ſine neceſſitate ꝛ coactione valet vnū eligē
vel appetē ꝛ relinquere reliquū. De quo Eccli. xv.
Deus ab initio cōſtituit hoiem ꝛ reliquit eū i ma-
nu ꝯſilij ſui. adiecit mandata. ſi volueris ſuare ſer
uabunt te. appoſuit tibi ignē ꝛ aquam. ad qd̄ volu
eris extende manū tuam. ante hoiem bonū ꝛ ma-
lum. vita ꝛ mors. qd̄ placuerit dabit͛ ei. Ipſe agno-
ſcit omnē operā hois. nemini mādauit impie age
re. Gen̄. iiij. Sub te erit appetitus tuus. ¶ Attamē notandū dicit mgr̄ in. ij. diſt. xxv. ꝙ in ſta-
tu innocentie fuit maior libertas arbitrij q̄ꝫ nūc in
multis. Primo quia homo ante peccatum potuit
nō peccare. nūc aūt dicit͛ Eccl̄es. vij. Non ē homo
iuſtus ſup terraꝫ qui facit bonū ꝛ non peccet. Se-
cundo quia nihil in bono impediebat. Tercio. qꝛ
nihil ad malū impellebat. Nam homo nō habuit
infirmitatem ad malū. ꝫ habuit adiutoriū ad bo-
num. Quarto quia ſine errore ratio potuit iudica
re. ꝛ voluntas ſine difficultate bonū appetere. ſed
poſt peccatū dicit Bern. vndiqꝫ bella. vndiqꝫ tela.
vndiqꝫ temptamenta. De quo Iſa. j. Omne caput
languidum ꝛ omne cor merens. a planta pedis vſ
qꝫ ad verticem non eſt in eo ſanitas. Et hoc eſt ꝙ
Richar. ſuper Iſa. dicit. Liberꝝ arbitriū ante pro-